

V Z O R

Účastník konania: Ján Čierny
trvalý pobyt: 040 01 Košice, Hlavná 1056/35
identifikačné číslo konania: SP-551 012 2760 zo dňa 23. 03. 2022
(ďalej v texte aj ako „Účastník konania“)

Sociálna poisťovňa
ústredie
Ul. 29. augusta 8-10
813 63 Bratislava
(ďalej v texte aj ako „SP“)

VEC: Upovedomenie číslo: SP-551 012 2760 zo dňa 10. 03. 2022 – Reakcia Účastníka konania a Návrh na zastavenie konania alternatívne Návrh na prerušenie konania

Účastníkovi konania bola doručená písomnosť SP číslo: SP-551 012 2760 zo dňa 23. 03. 2022 označená ako: „Upovedomenie o začatí správneho konania - zaslanie“ (ďalej v texte aj ako „Upovedomenie“).

V nadväznosti na vyššie uvedené a v lehote k tomu SP určenej, **Účastník konania predkladá nasledovné písomné vyjadrenie:**

I. Ústavný súd Slovenskej republiky (ÚS SR) na neverejnom zasadnutí pléna 02. 03. 2022 rozhodol vo veci vedenej pod sp. zn. PL. ÚS 2/2022 (pozn. predtým Rvp 2441/2021) o návrhu skupiny 31 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky o súlade Zákona č. 283/2021 Z. z. o odobrati nezaslúžených benefitov predstaviteľom komunistického režimu s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13 ods. 3 a 4, čl. 20 ods. 4, čl. 35 ods. 1, čl. 39 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a návrh podľa čl. 125 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky na pozastavenie účinnosti napadnutého právneho predpisu, takto:

- **Návrh prijíma na ďalšie konanie v celom rozsahu** (pozn. Výrok ÚS SR č. 1);
- **Pozastavuje účinnosť Zákona č. 283/2021 Z. z. o odobrati nezaslúžených benefitov predstaviteľom komunistického režimu** (pozn. Výrok ÚS SR č. 2).

Uznesenie ÚS SR č. 81/2022 nadobudlo účinnosť dňom vyhlásenia v Zbierke zákonov SR dňom 22. 03. 2022.

II. ÚS SR vo veci vedenej pod sp. zn. PL. ÚS 2/2022 (pozn. predtým Rvp 2441/2021), okrem iného, výslovne konštatoval, že:

- „Sociálne dávky či dôchodkové dávky, ktoré jednotlivec poberá, predstavujú jeho majetok na účely čl. 20 ústavy, ako aj čl. 1 dodatkového protokolu (rozsudok Veľkej komory ESLP vo veci Fábíán c. Maďarsko, sťažnosť č. 78117/13, § 64 alebo rozsudok ESLP vo veci Lakičević a ostatní c. Čierna Hora a Srbsko, sťažnosť č. 27458/06, § 64). Právna úprava vyjadrená v napadnutom zákone č. 321/2021 Z. z. preto

predstavuje právny základ pre zásah (obmedzenie) do tohto majetku vo forme zníženia dôchodku pre adresátov právnej normy. Ústavný súd však musí predísť tomu, aby osobám bolo do ich majetku zasiahnuté predtým, ako príde k posúdeniu ústavnosti napadnutého zákona. Osobitne, ak ide o kategóriu poberateľov dôchodku, pri ktorej často tento dôchodok tvorí jediný zdroj príjmu. K tomu práve slúži aj inštitút dočasného pozastavenia účinnosti právneho predpisu.“;

- „*Ústavný súd nestráca zo zreteľa ani skutočnosť, že v zmysle § 29a) ods. 1 zákona č. 553/2002 Z. z. o sprístupnení dokumentov o činnosti bezpečnostných zložiek štátu 1939 – 1989 a o založení Ústavu pamäti národa v znení neskorších predpisov, ktorý je súčasťou napadnutého zákona, Ústav pamäti národa mal vytvoriť databázu osôb, adresátov právneho predpisu, ktorým sa zníži ich majetok, do 1. septembra 2021. Uvedená skutočnosť vplyva na konkrétnosť, reálnosť a priamosť ohrozenia základných práv, keďže proces znižovania dôchodkov pre adresátov právneho predpisu už začal.“;*
- „*Ak by ústavný súd nepozastavil účinnosť napadnutej právnej úpravy, vzniknutý následok by mohol byť, resp. by bol nenapraviteľný pre adresátov právneho predpisu (PL. ÚS 95/2011). Prípadné vyhovie podanému návrhu vo veci samej (derogačným nálezom ústavného súdu) by totiž nemalo spätné účinky. Aj keď ústavný súd nevylučuje, že by na prípadnú nesúladosť tohto zákona s referenčnými kritériami prihliadol zákonodarca v legislatívnej činnosti, takéto riešenie nie je možné predpokladať s absolútnou istotou. Povedané inak, spätne navrátiť stratený majetok osobám, na ktoré zákon dopadá, by mohlo byť v prípade konštatovania nesúlady právnej úpravy s referenčnými kritériami obťažné (por. aj PL. ÚS 18/2014).“;*
- „*Ústavný súd dospel k záveru, že hrozba nepriaznivých dopadov do sféry adresátov zákona je reálna, priama a konkrétna. Z týchto dôvodov rozhodol tak, že pozastavil účinnosť zákona č. 283/2021 Z. z. o odobratií nezaslúžených benefítov predstaviteľom komunistického režimu.*“.

III. S poukazom aj na body I. a II. tohto vyjadrenia, **Účastník konania dáva do pozornosti,** že materiálny právny štát stojí, mimo iného, na dôvere občanov v právo a právny poriadok. Podmienkou takejto dôvery je stabilita právneho poriadku a dostatočná miera právnej istoty občanov. Stabilita právneho poriadku a právna istota je ovplyvňovaná nielen legislatívnou činnosťou štátu (tvorbou práva), ale tiež činnosťou štátnych orgánov aplikujúcich právo, pričom nemožno opomenúť, že k nej patrí aj súdna prax. Všeobecne je zaužívané, že záväzné právne predpisy nadobúdajú platnosť dňom ich vyhlásenia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky a týmto dňom sa stávajú súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky. Uvedené však neznamená, že už týmto okamihom je právny predpis aplikovateľný a vynútiteľný. Aplikovateľnosť právneho predpisu vyjadruje situáciu, kedy na jeho základe vznikajú jeho adresátom práva a povinnosti. Záväznosť prijatej novej právnej úpravy, a teda aj možnosť jej aplikácie, je spojená vždy s účinnosťou právneho predpisu. Z uvedeného vyplýva, že na rozdiel od platnosti, je účinnosť právneho predpisu taká jeho vlastnosť, ktorá spočíva v možnosti presadenia jeho právnych dôsledkov normatívneho tlaku na tie spoločenské vzťahy, ktoré sú predmetom jeho reglementácie. Účinnosť právnej úpravy tak vyjadruje časový okamih, s ktorým sú spojené jej právne účinky (normatívna pôsobnosť), teda jej záväznosť a aplikovateľnosť. V opísanej súvislosti je nevyhnutné konštatovať, že **ÚS SR aplikoval svoju právomoc** a svojím rozhodnutím na neverejnom zasadnutí pléna 02. 03. 2022 vo veci vedenej pod sp. zn. PL. ÚS 2/2022 (pozn. predtým Rvp 2441/2021) **rozhodol o**

pozastavení účinnosti Zákona č. 283/2021 Z. z. o odobrání nezaslužených benefitov predstaviteľom komunistického režimu; a preto sú správne konania započaté po 02. 03. 2022 konaniami započatými na základe právnej normy, ktorej právne účinky (pozn. záväznosť a aplikovateľnosť) boli pozastavené.

IV. S prihliadnutím aj na vyššie uvedené body I. až III. tohto vyjadrenia:

- **Účastník konania podáva PRIMÁRNE návrh na zastavenie konania**, o ktorom bol upovedomený Upovedomením číslo: **SP-551 012 2760 zo dňa 23. 03. 2022**, nakoľko toto Upovedomenie bolo vydané na základe odkazu na Zákon č. 283/2021 Z. z., ktorý už v čase vydania Upovedomenia mal pozastavenú účinnosť;
- **Účastník konania podáva SEKUNDÁRNE návrh na prerušenie správneho konania** t. j. pre prípad, že sa SP nestotožní s primárnym návrhom Účastníka konania, aj keď mimoriadne legitímnym návrhom, ktoré SP vedie na ťarchu Účastníka konania, **a to až do právoplatného skončenia konania vedeného pred Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. PL. ÚS 2/2022** (pozn. predtým pod číslom konania: Rvp 2441/2021), nakoľko Zákon č. 283/2021 Z. z. má v súčasnosti z rozhodnutia ÚS SR pozastavenú účinnosť a je predmetom ústavného prieskumu podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy SR (viď vyššie plus link: https://www.ustavnysud.sk/c/document_library/get_file?uuid=4a90d862-5f7a-409a-b1c2-fb58cef9c8b4&groupId=10182).

Košice 25. marca 2022

Účastník konania: Ján Čierny
podpis

Účinnosť zákona bola Ústavným súdom SR pozastavená 02. 03. 2022, ale niektoré štátne orgány pokračujú v konaniach na vykonanie tohto zákona napr. zasielajú upovedomenia o začatí správneho konania.

V jednom takomto prípade už prezídium APVV poskytlo dotknutému členovi právnu pomoc (Vyjadrenie a návrh na zastavenie konania , resp. prerušenie konania).

Keďže je možné, že takto môžu byť upovedomené viaceré osoby, v rámci právnej pomoci, APVV pripravila k tomu aj Vzor vyjadrenia a tento si môžete stiahnuť TU.